

42 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	21439
Tarih	18.12.1992
Sıra no	42

3824 sayılı Kanunla, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 15 numaralı bendine parantez içi hükmü, 8 inci maddesine de bir bent eklenmiştir. Ayrıca, bu Kanunun 8 inci maddesinin 17 numaralı bendinde de değişiklik yapılmıştır. Bakanlar Kurulu kararı ile vergi muafiyeti tanınan vakıfları ilgilendiren sözkonusu değişikliklerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

1 _ Vakıfların İktisadi İşletmelerinin Vergi Muafiyeti Karşısındaki Durumu

5422 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre vakıflar tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisi mükellefi değildirler. Ancak, bunlara ait iktisadi işletmeler aynı maddenin (D) bendinde kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmıştır.

Diğer taraftan, 903 sayılı Kanuna göre kurulan vakıflara, aynı kanunun 4 üncü maddesi ile 5422 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin 15 numaralı bendi hükümlerine göre Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti verilmiş bulunmaktadır. Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 15 numaralı bendinde 3824 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, vakıflara Bakanlar Kurulu kararı ile tanınan muafiyetin bunların iktisadi işletmelerini kapsamadığı hükmüne bağlanmıştır

Buna göre, Bakanlar Kurulu kararı ile vergi muafiyeti tanınan vakıfların, eğitim, sağlık, kültür ve bilimsel araştırma - geliştirme konularında faaliyette bulunan iktisadi işletmelerinin kurumlar vergisi mükellefiyetlerini tesis ettirmeleri gerekmektedir. Öte yandan anılan vakıfların söz konusu amaçlar dışında faaliyette bulunan iktisadi işletmeleri ötedenberi kurumlar vergisi mükellefi bulunmakta olup, mükellefiyetlerinde herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

Sözü edilen değişiklik, 1.1.1992 tarihinden geçerli olmak üzere, 3824 sayılı Kanunun Resmi Gazete'de yayın tarihi olan 11.7.1992 tarihinde yürürlükte girmiştir. Bu nedenle, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların, iktisadi işletmelerine ilişkin mükellefiyet tesisi ve tutulması zorunlu defterlerin tasdik işlemlerini Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yaptırmış olmaları gerekir. Ancak, sözkonusu işlemleri bugüne kadar yaptırmamış olan Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıfların da bu yükünlüklerini en geç bu genel tebliğin yayım tarihini izleyen 1 ay içinde yaptırmaları gerekmektedir. Aksi halde, mükellefiyetin zamanında tesis ettirilmemesi nedeniyle, haklarında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

2. Vakıfların İktisadi İşletmelerinin Kazançlarına İlişkin İstisna

3824 sayılı Kanunla, Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesine eklenen 19 numaralı bent hükmü ile, kurulduktan sonra Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların eğitim, sağlık, kültür ve bilimsel araştırma - geliştirme amacıyla kurdukları iktisadi işletmelerinden sağladıkları kazançlar, vergiden müstesna tutulmuştur.

Bu durumda, 903 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait olup eğitim, sağlık, kültür ve bilimsel araştırma-geliştirme konularında faaliyet gösteren iktisadi işletmelerin kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirilecektir. Ancak, sözkonusu hüküm gereğince, eğitim, sağlık, kültür ve bilimsel araştırma-geliştirme faaliyetinde bulunan işletmelerin kazançları kurumlar vergisinden müstesna tutulacaktır.

Bakanlar Kurulu kararı ile vergi muafiyeti tanınan vakıfların, eğitim, sağlık, kültür, bilimsel araştırma-geliştirme konuları dışında faaliyet gösteren işletmelerinin bu istisnadan yararlanmaları söz konusu olmadığından, bunların kazançları önceden olduğu gibi kurumlar vergisine tabidir.

Öte yandan, kurumlar vergisinden müstesna tutulan bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 numaralı bendi ve bu maddede yer alan yetkiye dayanılarak çıkarılan Bakanlar Kurulu kararına göre; gelir vergisi tevkifatına tabidir. Tekifat, işletme yönetimince yapılarak ilgili vergi dairesine yatırılacaktır. İktisadi işletmenin dönem sonunda bağlı olduğu vakfa kazancını aktarıp aktarmaması vergi tevkifatının yapılmasını engellemez.

